

CAI 2022

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2 - 3065 din 26.05. 2022

La nr. 173 din 10 mai 2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.*

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA D.D.P. Nr. <u>1289</u> "27" <u>05</u> 20 <u>22</u> Ora _____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7968 din 24.05.2022

la proiectul de lege pentru modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un Deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare

la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „Proiectul de lege a fost elaborat în vederea realizării angajamentului Republicii Moldova de alocare a lotului de teren pentru crearea unui sistem modern de gestionare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman, obligațiune ce reiese din Acordul privind cea de-a treia finanțare pentru Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P).”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, în vederea reducerii și retragerii din circuitul agricol a 2,5 ha din suprafața terenului din orașul Criuleni, aflat în gestiunea Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală Criuleni”, inclusă în Lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii care rămân în proprietatea statului, cu schimbarea destinației terenului nou format în teren destinat construcției unității de procesare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura administrarea eficientă și transparentă a proprietății publice.

În special, construcția și amplasarea pe terenul agricol de 2,5 ha a unității de procesare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman ține să sporească competitivitatea sectorului agroalimentar.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În conținutul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Nota informativă aferentă proiectului de lege nu corelează cu prevederile art.30 lit.e) al Legii nr.

100/2017 cu privire la actele normative, deoarece nu cuprinde compartimentul dedicat fundamentării economice-financiare.

Astfel, întru a corespunde exigențelor normative aferente regulilor de întocmire a notei informative la proiect, se recomandă completarea notei cu compartimentul „fundamentarea economico-financiară”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În textul proiectului nu se conțin norme care să reglementeze în mod nemijlocit activitatea agenților publici și/sau a entităților publice, însă, la aplicare, acesta va implica activitatea entităților publice responsabile de implementarea dispozițiilor conținute în proiect.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege a fost elaborat de către un deputat în Parlament și are drept obiectiv aprobarea unor amendamente la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, în vederea reducerii și retragerii din circuitul agricol a 2,5 ha din suprafața terenului din orașul Criuleni, aflat în gestiunea Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală Criuleni”, inclusă în Lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii care rămân în proprietatea statului, cu schimbarea destinației terenului nou format în teren destinat construcției unității de procesare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman.

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura construcția unității de procesare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman, care va ține să sporească competitivitatea sectorului agroalimentar.

Deși în textul proiectului nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, totuși, se reține necesitatea completării notei informative în corespundere cu cerințele normative prevăzute la art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

24.05.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal

